

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Nr. de Duminecă pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

„Ungar“ și „Maghiar“.

(Ag.) Una din scaderile, pe care maghiarilor își întemeiază poftetele și pornirile de hegemonie, este și lipsa, în limba maghiară, de două diferite expresii pentru cele două concepțiuni: „ungar“ (geografică și într-o parte și politică) și „maghiar“ (etnografică, națională).

Că lipsa aceasta și neajunsurile ce izvoresc dintr'insă le simțesc și oficiasele, mai ales cele scrise în limba nemțească, și că din când în când, fie în mod conștient ori inconștient, o dau pe față, dovedește în primul rând însuși „P. Lloyd“, care în anumite cazuri folosește, deși nu consecvent și regulat vorba „maghiar“, în loc de „ungar“. Nu ne putem da seama, dacă inconsecvența aceasta este voluntară ori involuntară, precugetată, ori neprecugetată — cu anumite scopuri.

Căci, spre pildă, în entrefiletul, publicat în numărul seu de la 28 Decembrie a. tr. despre lucrările comisiunii, care satoria principiile aplicării legii despre numirile topografice, „P. Lloyd“ scria:

„Cel dintăiu dintre aceste principii este, că comisiunea nu va da necondiționat preferința numirii maghiare, „magyarisch“, (subliniat în original. — R. „Tr. P.“) etc.

Tot așa în notița publicată în anul seu de la 2 Ianuarie a. c. despre înființarea de 113 școli elementare de stat în anul 1899.

„Printre acestea, zice, se află 40 comune, cu populație curat maghiară“... „magyarisch“... „

Pe când mai la vale vorbește despre „cetățenii ungar“ (ungarisch“), cari posedă limba „ungară“ (! !), respective „croată“.

„Ear“ în entrefiletul seu de la 16 Ianuarie, în care anunță întrunirea (pe 18 Ian.) a anchetei de colonizare, vorbește cătră sfârșit despre:

„Intărirea elementului ungar în Ardeal“.

Inconsecvența în folosirea termenilor „ungar“ și „maghiar“ este deci nu numai evidentă, dar și surprinzătoare.

Și Széll însuși în vorbirea sa rostită în ședința de la 9 c., a simțit pe semne, a trebuit sa simtă această lipsă în limba sa de două expresii pentru concepțiunile „ungar“ și „maghiar“, căci numai așa se poate explica nedumerirea, încurcarea, confuzia, ce reies din expunerile lui acolo, în acele pasaje, unde folosește vorba „magyar“, pentru a caracteriza „ideia de stat“, „națiunea“ sau statul. Spre ilustrare să scoatem unele din frazele acelea:

„Scopul final al politicii sale este: a continua cădirea „statului unitar național maghiar“;... „

„este credincios și apărător al ideii de stat“... (căreia? R. „Tr. P.“)

„cel ce agită în contra ideii de stat maghiar“ (ori ungar?)

„urmează unica politică posibilă, anume politica statului național maghiar,

a națiunii unitare maghiare, care primește și cuprinde în sine pe ori ce fiu al națiunii, al patriei, în acroșirea egalei îndreptății și a egalei îndreptări înaintea legii, fără deosebire de naționalitate, religioasă, de origine și neam

„unitatea statului, poziția națiunii politicește unitare, a ideii de stat“... „

„care nu pot fi despărțite de ideea statului maghiar (ungar?) și de unitatea lui“... „

„Eu declar, că aplic acele adevăruri, principiile fundamentale ale politicii mele față cu naționalitățile: unitatea statului maghiar (ungar?) și națiunea maghiară (ungară) politicește unitară“... „

„Eu așa cugst, mă rog, că statul unitar maghiar (ungar?), precum am indicat mai sus (că auziți! Să auziți! Sgomme), că statul maghiar politicește unitar și națiunea maghiară (ungară?) politicește unitară trebuie să fie clădite în acele proporțiuni, în care s'a pornit la 1867.“

Și aici, în vorbirea omului cu gândirea și judecata așa de bine așezată, cum nu e la nici un alt politician maghiar, contra-zicerile involuntare în pasagele suscitate sunt flagrante; și nu este de presupus, că Széll să nu-și fi dat seamă de ele; mai ales, că toți, prietenii și adversarii, au înțeles bine ce a voit să spună.

Nedumerirea, zăpăceala și contra-zicerile acestea se vor repeți ori de câte ori va veni vorba despre chestiunea naționalităților — din cauza săraciei limbii maghiare.

Politica bisericească în Croația? Sub acest titlu „Alkotmány“ în numărul de Duminecă publică următoarele: Simptome suspecte se arată în Croația. Vor unii oameni să introducă și în această țară «câte o politică păgână bisericească». În ședința de Vineri seară a dietei provinciale din Agron, deputatul Pototniac (dună raportul semi-ofticiosului „O. E.“) a prezentat rezoluția chestiei neconfesionalității în spirit liberal. La asta Gyurk vic Gyögy, care și în camera ungară este un deputat ultra-liberal, a mulțumit lui Pototniac și și-a exprimat bucuria, că el, ca Croată, este solidar în această chestie cu tendințele liberale ale clubului sârbesc.

Sunt frumoase prospecte acestea! — exclamă „Alkotmány“ — dar noi avem încredere în catolicii din Croația, precum încredere avem și în aceea că, luând în vîștură din trista pildă a Ungariei, Croații vor respinge furiza în Croația a căsătoriei civile, a neconfesionalității și a celorlalte rețuțări liberale, legare de acestea.

Privitor la această chestie, în ședința din 10 I. c. a dietei provinciale croate deputatul Dr. Brestyanski a sărit în apărarea religiei și a bisericii, protestând energic împotriva omnipotenței statului față de biserică. — La această B-nul Kuen Hedervary a observat, că dlusul află necesar, că „statul să exercite o controlă riguroasă asupra clerului, ca-e agiteză atât de mult.“

Și păgâni, și nebuni acești francmazoni!

Din Dietă.

— Ședința de la 12 I. c. —

În ședința de azi (12 I. c.) a Dietei s'a început dezbateri specială asupra bud- getului.

Intreagă discuția s'a faverțit pe lângă două teme: întreținerea curții maghiare și reforma parlamentului.

Oratorii mai aprinși ai ședinței au fost Kossuth Ferencz și Ugron Gábor, amândoi confundând ceea-ce este drept și echitabil cu ce e injust.

Kossuth a cerut curte maghiară separată. „Suma ce Dieta o votează pentru curte, este pentru regele maghiar — a zis Kossuth — și nu poate servi pentru a înalța strălucirea curții împăratului austriac.“ Se plânge Kossuth, că între dignitarii și funcționarii dela curte sunt atât de puțin maghiari. Votază, altfel, poziția aceasta, dar' presintă totodată și un proiect de rezoluțiune, prin care îndrumă guvernul, ca acesta să dispună înființarea unei curți maghiare separate și să înștiințeze pe Monarhul despre dorința națiunii: ca regele să petreacă mai multă vreme în capitala Ungariei.

Acest proiect al lui Kossuth l'a spriginit și contele Benyovsky.

A urmat apoi Ugron cu a sa filipică, arătând pe larg raportul între „națiune“ și casa domnitoare. „Nu este om în Ungaria — a zis Ugron — care să nu fie credincios casei Habsburgice.“

Ministrul-president Széll a răspuns oratorilor și l'a mulțumit prin declarațiunea, că „indată-ce va fi gata palatul regese, în viitor reg-ile va petrece la noi timp mai îndelungat.“

Dela Blaj.

Inbielul Mitropolitului.

Pentru aniversarea a 25-a dela consacraarea întru Episcop a I. P. S. Sale Mitropolitului Victor, Veneratul Capitel Mitropolitan a adresat Clerului archid. următoarea cerculară:

Nr. 14 - 1900.

Onerate în Christos Frate!

În 2/14 Februarie a. c., în sărbătorirea Intîmpinării Domnului nostru Iisus Christos, se împlinește un pătrar de secol, de când iubitul nostru Mitropolit Victor a fost consacrat în biserică catedrală din Blaj întru Episcop al Diecei de Lugoj.

Drept îndreptând cuvântul adevărului și cu toisagul puterii guvernând Biserica lui Christos „cu toată răbdarea și învătăura“ (II Tim. 4. 2), iubitul nostru Archiereu în două zeci și cinci ani nelăncetat „a luat a minte de sine și de toată turma, întru care Spiritul sfânt l'a pus Episcop, ca să pască Biserica lui Dumnezeu, care o a căștigat cu sângerile său“ (Fap. 20. 28).

Cuvine-se deci, ca turma încredințată păstoriei lui în ziua aceasta aniversară să se bucure în Domnul împreună cu Păstorul său. Cuveni-s'ar, ca ea să manifesteze bucuria aceasta a sa și în afară în tot chipul plăcut lui Dumnezeu. Dară dorința Archipăstoriei noastre iubilar e, ca fiu lui sufleteșii în ziua aceasta să se bucure numai întru inimile sale. Și dorința aceasta are să ne fie sfântă. Credem deci, că co-răspundem pe deplin intențiunii iubitelui nostru Archiereu, dacă întru această sărbătoare credincioșii în toate parochiile Archidiecei noastre vom lua parte cu evlavie îndoită la sfânta liturgie, rugându ne Părintelui carese, să dăruiască pe înalt Preasfin-

titul Archiepiscopul și Mitropolitul nostru Victor sfințelor sale biserici în pace, tăreg, onorat, sănștos, înru zile 'ndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului, — ear' la capștul sfînței liturgii vom cânta Doxologia cea mare, mulțămind astfel lui Dumnezeu pentru toate darurile, cu cari a dăruit pe Archipăstorul nostru iubilar.

Lăsăm deci tuturor în Christos Frați parochii și administratori parochiali din Archidiecea noastră, să serbeze în modul acesta ziua aceasta de bucurie și de iubire.

Blaj, din ședința Capitelului mitropolităno gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, ținută în 5 Februarie 1900.

Ioan M. Moldovan,

proposit.

Dr. Victor Szmiqelski,

canonic notariu.

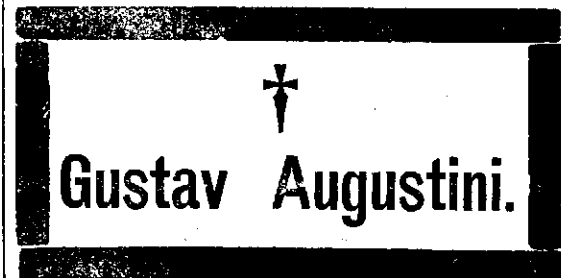
În momentul ulăiu primim — zice „Unirea“ — următorul cercular dat din incidentul iubiteului iubitelui nostru Mitropolit:

Din incidentul faust și îmbucurător al iubitelui de două zeci și cinci de ani, de când Escelența Sa Preasfințitul Domn Dr. Victor Mihályi de Apa Archiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș a fost înălțat la treapta augustă a Episcopiei; în semnul devotamentului profund ce-i nutrim față de persoana Escelenței Sale și pentru a da expresiune bucuriei Noastre, că Atotputernicul Dumnezeu s'a îndurat a face, ca Escelența Sa să ajungă în deplină sănătate și deplină putere această zi memorabilă: prin acestea dispunem, ca în ziua de 14 Februarie st. n. a. c., ziua sărbătorii Intîmpinării Domnului, la sfârșitul Sfînței liturgii să se cânte Doxologia cea mare împreună cu Lătia, pentru îndelunga viață, sănștatea și fericirea mult iubitelui Nostru Mitropolit.

Oradea-Mare, din Ședința Consistorială ținută în 6 Februarie 1900.

Michail Pavel m. p.,

„Unirea“. Episcop gr. cat. de Oradea-Mare.

Gustav Augustini.

Amicul și colaboratorul nostru Gustav Augustini, Slovacul inimos, care dela 1893 a adus atâtea servicii eminate causei naționalităților, suferind de o boală incurabilă, ale cărei dureri atroce nu le mai putea suferi, și-a făcut azi dimineată sfârșitul. Din Noemvre deja el suferia atât de rău, că și-a cerut concediu. În Decemvre fusese la un frate al seu din Budapesta, dar' de Crăciun ear s'a întors, spunend că se simte mai bine în cercul nostru. Când durerile îl mai slăbiau, venia pe la redacție, unde discuta cu noi chestiile politice. Eri se simția par'că mai bine: scrisese articolașul pe care îl punem în fruntea numărului nostru de azi. Nimic nu făcea să bănuim, că ce gânduri triste îl preocupă. Azi dimineată chiar, pe la oarele 7, a trecut pe la redacție. Durerile violente se vede că l'au cuprins eară. S'a dus acasă și stănd pe canapea, s'a împușcat. Moartea l'a fost instantanee. Și-a regăsit pacea, pe care atata a căutat-o în mult sbuciumată-vieată.

Fie-î țărina ușoară!

Abu. El a condus-o mulți ani de-a rândul până a nu se depărta de la noi, s'a îngrăit și o pună în mâni destoinice, în mâna unui bărbat probat și vrednic urmaș al sosc, a d-lui George Dima.

Și membrii Reuniunii de atunci n'au protestat, nu căci știau, că în bună mână s'au pusă cauza noastră și bun apărător s'a angajat să o țină la suprafață și se o ducă la îndeplinire.

El, dar după o încordată lucrare de 3 ani, omul dorit și mult iubit de noi toți, care cu neîncetare a lucrat pentru așezarea locului de onoare a Reuni. nei noastre între celelalte reuniuni străine și care prin ea a conștientat conducerea a lăsat vestea acestei reuniuni peste granița Carpaților, silit să înaprețurări — poate neastârnătoare de ea — o lăsa în niște mâni detotului stăncăci, cari în loc să i țină locul câștigat, o lăsa la pârșe.

Nu eu trebuie să o spun aceasta, nu eu trebuie să constat acest fapt trist și deprimant pentru toți Românii, prezentul îl vedește din destul. Șase luni de-a rândul s'am chinat și rezultat — ca în palmă, și de dirigit de asi, la venirea sa în lume a adăst o reuniune compusă, bine înțeleasă, încât un om pricepător pe lângă puțina silință putea ușor să mențină prestigiul acestei reuniuni și-l a câștigat. Și dacă stă de acum nu se vor îndrepta, vor și trece încă de multe ori câte șase luni deconcert tot nu vom suzi. Nu, căci nepuțându-se mare treabă.

Ceții numai — vă rog — minunatele rapoarte de prin siare despre frumosul concert dat în zilele trecute la Brașov, vă veți întinde ce persoană marcată a fost pentru noi d. Dima, ce am pierdut noi toți și în special Reuniunea prin depărtarea d-sale din Sibiu. Unde era înaintea de asta Brașovul față de noi, pe acest teren?... Și cât de jos stăm noi acum față de ei...

Mișcat până la lacrimi de soarta tristă a Reuniunii române de muzică din Sibiu, am scris aceste siruri cu bun gând, ca punând umbră la umbră, cu toții în bună înțelegeră se apărăm această scumpă comoară. Să nu o lăsam pradă dușmanului, căci responsabil sistem înaintea lui Dumnezeu și al omeniei. La noi e leacul, noi membrii trebuie să sanăm răul.

Sibiu. Un membru.

NOUȚĂȚI

Arad, 13 Februarie 1900.

Din cauza sfintei sărbători de mare, numărul proximal zarului nostru va apăre numai Vineri la amiază.

mea era mică și blondă, pe când d-ta ești mare și brună. Mama mea e 'ngropată de mult, aust d-ta, de mult. D-ta vești că sunt treaz, nu te-am văzut nici-odată."

Femeia plângea așărietor, însă el, tot ținând-o de mână, urmă :

— Nu, cucoană, slavă Domnului, nu ți-ai găsit flul. Ce, vrei să iei de flul pe un criminal osândit ? Mama mea a murit înainte de a fi ajuns așa departe. Asta a fost necrocul ei... Când ți-ai văzut flul?... Acu două-șeci de ani ? Păi d-atunci o fi și murit străcut ! M'auș prinde că a plecat d'acasă de rușine, sau poate o fi ajuns un om însemnat, cinstit, și poate o să se mal întoracă acasă la d-ta ; cine știe. Poate c'o și murit în altă țeară, stimat respectat de oameni ; și asta cred că i-o prins mal bine decât să fie lucru meu. Jălește-l cât vrei, cucoană ; dar să nu crezi c'a isprăvit la spânzurațoare. Nu zău ! uită-te bine la mine și o să vești, că nu-'s cătuși d' puțin flul d-tale !"

Și osânditul începu să rîdă :

— Că mă numesc și eu Crane, nu-i minune, că l'am luat numele ăsta de când a început să-mi fie rușine de al meu !

La vorbele astea dădu drumul mânilor doamnei și se uită la ea. Dăncei îi tremura bărbia de plâns infundat. S'amândoi aveau călești bărbii, aceleași buze și frunți. Dăncea îl privi cu sâlbăcie și năpăstându-se asupra lui strigă încodată : Richard !"

Însă el îi apucă mâinile și o răspinse încet, rîzând în sîlă :

M. Sa Monarchul între industrialii. Vineri seara industrialii din Viena au aranjat un bal, la care pe la oarele 9 s'a prezentat și Majestatea Sa Monarchul. Asemenea au participat la acest bal toți arhiducii aflații în Viena. Pe podiul anume pregătit Majestatea Sa a ținut cercle și-a agrărit pe mai mulți industrialii.

Noua catedrală din Sibiu. După-cum spune "Tribuna", în urma concursului publicat pentru sidierea catedralei din Sibiu, au intrat până acum la consistorul arhidieceșan 31 planuri de la diferiți arhitecți din patrie. E de notat, că din România n'a intrat decât numai unul, de-și cei mai probați arhitecți, cari cunosc mai bine stilul bizantin, sunt în România.

O reformă la inmanuarea telegremlor. Foile maghiare publică o nouă ordonanță a ministrului ungiuresc de comerț, Hegedüs Sándor, care dispune, că, cu începere din 1-a Martie a. c., orice telegremlor din acele locuri de pe teritoriul țerii coroanei ungiare, unde nu sunt oficii de telegraf și telefon, pot să fie expedite prin curier special, pentru taxa de una coroană, fără considerare la depărtarea unde au să fie trimise. Această taxă unitară publicul e obligat s'o plătească cu privilegiul expeditiei telegremlor, fără a i-se mai cere de aci încelo socoteală ulterioară.

Nou medic în Arad. La postul de medic în Gai (suburbu al Aradului), devenit vacant prin moartea D-rului Horvath, s'apănu la numit pe Dr. Brück Gyula, până acum medic în Tauș (comună românească în cercul Târnovei).

Dr. C. Dumba agent diplomatie la Sofia. Ziarele vieneze ne aduc știrea, că M. Sa împăratul Francisc Iosif a numit pe dl. Dr. Constantin Dumba, actual consilier pe lângă legațiunea austro-ungară din Paris, agent diplomatice la Sofia, în locul baronului de Call, numit ministru al comerțului în cabinetul Körber. Dl. Dr. Constantin Dumba a funcționat câțiva ani, și anume până la 1896, ca prim-secretar al legațiunei austro-ungare din București, bucurându-se de stima și simpatiiile întregii societăți al-lese din capitala României. Dl. Dr. Dumba este un diplomat consumat și i-se rezervă încă o frumoasă carieră.

Seghedinul se avântă ! Toate foile ungiarești publică următorul "eveniment epocal" al veacului : "Trei lucruri de mare importanță preocupă acum căpeteniile orașului Seghedin, presa și publicul de acolo. O mișcare nouă și de mare însemnatate s'a pornit anume, ca acum, la intrarea veacului XX, să se îndințeze a treia uni-

— O să fi bună cucoană, să mă lăși acum, și să mulțumești lui D-seu, că flul nu ți-a murit ca un ucigaș !"

Dama se răzîmă de zid, sfișiră. Apoi cu ochii umși se îndreptă spre ușă ; temnicerul vrînd să-i deschidă ușa, scăpă pâlăria din mână. Pașii se pierdură prin coridor.

Oșânditul se svîrlă pe pat, galben ca un mort. Noi îl lăsarăm singur. Spre seară ceru să-l ducem unde-va să mal vadă odată soarele apunând.

Seara cerută de dînsul nu fusese găsită. Îi spusese :

— Ia ascultă, ești cam greu, dar 'nu face nimic, urcă-te pe umerii mei să vești peste gard că se vede..."

Și după ce se uită câteva clipe nise :

— "Sunt prea greu, ia lasă-mă jos. Toate's bune și frumoase. Acu m'auș culca."

După-ce-l dusei până la pat îmi nise :

— "Să-mi dați mâne dimineață să mănănc bine, mă rog."

După câte-va clipe îmi întinse mâna :

— "Îți mulțumesc, domnule... ai fost bun rămăi cu bine."

Și zimbînd se fatinse s'adoarmă. După o vreme îl auzi vorbind în somn :

— "Da, da, mămițico, las' că-i bine așa. Așa cum ți-am spus..."

Pe Jol seara spre Vineri au fost astea : că Vineri dimineața se sfișirise totul !

veritate în Seghedin, ca o fortăreață puternică culturală maghiară la acest extrem punct maghiar al ținutului de sud și al comitatelor locuite de naționalități. Vechiul anteluptător al acestei mișcări este deputatul dietal Dr. László Gyula, și împreună cu el actualul primar interimal László Gyula, consilier regesc. Al doilea moment însemnat este : separarea comitatului Seghedin, fără-ca comitatul Csongrad să-și peardă actuala sa capitală : Szentes. Ministrul-president Széll Kálmán a și negociat despre acest obiect cu comitele suprem Kálmán Albert. Ca al treilea eveniment se amintește apoi, că episcopul diecesei romano-catolice a Cenadului, Dessewffy Sándor dorește să-și strămune reședința dela Timișoara la Seghedin. Cu asta se aduce în combinație și clădirea nouei biserici rom.-cath. de acolo, care costă un milion de florini.

Foia antimaghiară în Fiume. Sub acest titlu organul cătrănit al lui Bánffy, "Magyar Szó", scrie : "Ni-se vestește din Fiume, că foia "La Difesa", care până acum apărea în Croația și care se distinge prin ura și atacurile sale împotriva guvernului și a Ungariei, — de aci încolo, ca siar politică cotidiană, va apăre în Fiume. Cauția de 20.000 coroane numitul ziar a și depus-o deja." — Bată-le să le bată, necasuri, câte mai dau acum și de capul bietului Bánffy !

Poporațiunea celor două orașe mai mari ale României. Numerătoarea populațiunii s'a făcut în România la sfișirul anului trecut. Resultatul țerii întregi se va cunoaște numai la 1 Aprilie. Dar în cât pentru capitala București se știe deja, că populațiunea s'a urcat la 282.000 ; în 1894 era 232.000 deci creșterea de atunci face 54 mil. În lași sunt 76.277 de locuitori ; din cari 48.530 otrei și numai 26.747 Români.

Asasinatul de la Sătmar. Se vestește din Sătmar, că cercetarea în cauza groșnicului asasinat de acolo, urmează încă. S'a întors acum acasă din America și Papp Árpád, fratele ucisului Papp Elemér. La judele de instrucție Papp Árpád a fasonat groșav de îngreunător împotriva fratelui său mal mare, Papp Béla, auterul crimei. În decursul cercetării s'a mai constat, că "cine" anume a "furat" în 28 Septembrie an. trecut un cal din grajdul lui Papp Béla, pentru a înșela acasă pe nenorocitul Elemér la patul mamei sale bolnave. Cu acest privilegiu numai iuțimea calului a scăpat de la moarte sigură pe tinărul frate student. Pertractarea procesului, probabil, abia în luna Mai va pute să se țină.

Documente privitoare la istoria Românilor. Din importanta colecțiune de documente istorice privitoare la istoria Românilor, culese de Eudoxiu de Hurmuzaki și publicate sub auspiciiile ministerului cultelor și instrucțiunii pualice din România și ale Academiei Române, earșă a apărut un volum, al IX-lea, partea 2, 1751-1796, cu indice alfabetic pentru volumele VIII și IX. Documentele scoase din arhivele Veneției, sunt toate scrise în limba italiană. E de mare folos indicele, care se află la sfișirul volumului din urmă, cuprinzând a treia parte a aceluia.

Suflete decăzute. Zilele trecute poliția din Viena a arestat acolo pe femeia Reményik Aurélia și pe flica acesteia în vîrstă de 19 ani. Amândouă de ani de zile se susțineau din tot felul de exercocherii, și erau bine cunoscute mal ales înaintea poliției din Budapeșta. Pentru aceea, de și vreme încoace ele petreceau în provinciă, deosebit în Pojon, Raab, Vaș și Oroszáza, unde "munciau" așa, cum erau obicnute. Prin anul 80 Reményik Aurélia era o damă celebră în societate, care în acel timp avea roluri frumoase de jucătoare și cântăreață pe scenele orfeelor. Necurmat dădea pe dama mare și își petrecea la șampanie cu magnății societății. A fost de multe ori escortată de prin Moscva, din București și de prin orașele Peninsulai-Balcanice, de unde a sosit acasă, în patrie, cu o mică fetiță a sa. În spiritul seu "și-a crescut și fetița. — Acum, că sunt amândouă prinse, poliția din Budapeșta va cere de la poliția din Viena extradarea mamei și a fetei ;

aceasta însă numai atunci se va pute, după-ce tribunalul vienez și-a făcut datoria față de scumpele "patriote" ale Ungariei.

Lumina ca medicament. Medicul Petru Apery de origine turcească din Constantinopol, a comunicat într'o societate franceză de acolo lucruri foarte importante. El a arătat că lumina intensivă a soarelui ucide deja în germene dezvoltarea unor boale. Razele de soare concentrate sunt în stare de a descompune și pustii singuraticile cultive de bacterii. Tot acest efect îl are și gazul de luminat, și impregiurarea aceasta l-a făcut pe Apery să creasă că ea se poate aplica cu succes la boalele incurabile, ca otita, caneerul și altele. Aplicarea acestui mod de vindecare ar fi de asemenea potrivită în contra mușcăturilor veninoase. Ba el speră, că la tot felul de înveninări, lumina gazului se poate aplica cu succes.

Poșta redacției.

Dlul I. J. în Zorvești : N'am primit.

CALINDARUL NOSTRU PE ANUL VISECT 1900 SE AFLĂ DE VÎNZARE

LA
ADMINISTRAȚIA

"TRIBUNEI POPORULUI".

PREȚUL 80 cr. — 60 FILERI.

VÎNZĂTORILOR SE DĂ UN RABAT DE 20%.

Acest calendar, bun și ieftin, cuprinde pe lângă partea calendaristică și articole dela literații distinși I. Slavici, G. Coșbuc, Vasile Goldiș, Enea Hodoș, Uncheașul etc.

Fiecare Român să grăbească a-și cumpăra acest calendar făcut anume pentru-ca să găsească în el lucruri plăcute toți cărturarilor.

ULTIME ȘTIRI

Războiul.

LONDRA, 12 Februarie. O știre de importanță șosește de pe câmpul de războiu, că adevă lordul Roberts cu 35.000 de oameni se grăbește pentru eliberarea orașului Kimberley, unde mizeria a devenit inspăimîntătoare. Oamenii se hrănesc numai cu carne de cal ; o mare mulțime de femei și copii se luptă cu foamea din 8 Ianuarie începînd.

LONDRA, 12 Februarie. Burii au început operațiunea de atac în contra Englezilor aruncați de cealaltă parte a Tugel. Generalul Joubert a trimis 6000 de oameni pentru impresurarea lui Buller. Burii înaintează cu o iușală extraordinară ; și nu e cu puțință, ca cineva să-și rețină în calea lor. În întreaga țeara Zulucăferilor abia sunt 1-2 companii de soldați englezi.

Ladysmith în oara din urmă.

Londra 12 Februarie. Generalul Buller a anunțat, că mal vrea să facă o încercare pentru despresurarea Ladysmithului, dar n'are nici el însuși speranță de a reuși. — Ziarul "Times" scrie : "Trebuie să fim pregătiți acum, că Ladysmithul capitulează ; trebuie să ne pregătim la infrăngerea dureroasă a Angliei".

Londra, 12 Februarie. Principele Victor Cristian, fiul principelui de Wales, care, ca adjutant al generalului Hidayard, se luptă în războiul cu Burii, în lupta de Mercuri ajunsese în mare primejdie. O bombă de tun de-al Burilor a explodat în nemijlocita apropiere de el. La moment a căzut, însă imediat s'a sculat, fără de nici o rană. A scăpat numai cu prin minune.

Editor : Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons. : Ioan Russu Șirlianu.

„ORAVICIANA“ societate pe acții în Oravița.

CONVOCARE

Pe temeiul §-lui 16 al statutelor domnii acționari ai societății „Oraviciana“ sunt poștiți la a

VII-a adunare generală ordinară

care se va ține Joi în 1 Martie a. c. st. n. la 10 oare înainte de amiază în localul institutului cu următorul

Program :

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului. Impărțirea profitului curat, și votarea absolutului pentru direcțiune și inspecțiune.
5. Sporirea capitalului social prin o nouă emisiune.
6. Eventuale propuneri conform §-lui 17 din statute.

412 1—1

Din ședința consiliului comun, ținută la 10 Febr 1900.

Direcțiunea.

Bilanț

Activa		Bilanț		Pasiv		
	Cor.	fl.	Cor.	fl.	Cor.	
Cassa în număr			88531	38	Capital de acții	
Escompt de cambii cor. 127731.14					2000 acții à 100 cor	200000
Escompt de cambii cu acop. hipotecare „ 688520.66	816251	80			Depuneri spre fructificare	1,043221
Imprumuturi hipotecare	661022	92			Fond de rezervă cor. 50.691.30	
Credite personale	11340	14			Fond de rezervă disponibil „ 6 540,26	57231
Efecte	2440	—			Fond de pensuni	3000
Cont-curent	12147	34			Fond cultural și de binefaceri	2421
Diverși debitori	6977	34			Reescompt	178556
Mobilier cor. 1873'88					Interese anticipate pro 1900	17933
după amortisare de 10% „ 187'88	1691	—			Dare după interese depuneri	2638
	1511870	54			Dividendă neridicată	528
Abscieri	3459	74	1508410	80	Diverși creditori	6725
					Profit curat	34686
			1546942	18		1,546942

Profit și pierdere

Debit		Profit și pierdere		Credit	
	Cor.	fl.		Cor.	fl.
Interese depuneri	52677	64	Interese escompt	65342	30
Interese reescompt	16669	18	Interese ipotecare	57517	78
Salarii și remunerațiuni	13748	48	Interese credite personale	848	32
Chirie	720	—	Interese efecte	160	—
Spese de birou, porto postal comp. de timbru prenumerațiuni și diverse spese	2303	10	Provisiuni, venite din intabulări, interese de întârziere, taxe și diverse venite	12986	46
Scopuri de binefacere	1283	—			
Contribuție directă comunală etc.	7444	50			
10% dare după interese de depuneri	5267	76			
Interesele fondului de rezervă	1866	68			
Amortisare de mobilier de 10%	187	88			
Profit curat	34686	64			
	136854	86		136854	86

Oravița, 31 Decembrie 1899.

Trăilă, director.

Perian, contabil.

DIRECȚIUNEA :

Al. P. Popovici,

I. Tămășel,

P. Roșu,
S. Pascu,Dr. P. Cornean,
G. Dragoescu.

Dr. Al. Mangluca,

T. Stanca,

Raportul inspecțiunii :

Onorată adunare generală !

Inspecțiunea scrisă are onoare a Vă raporta despre anul de gestiune 1899 următoarele :

În decursul anului am scontrat de repețite ori cassa și registrele și totdeauna le-am aflat în deplină regulă.

Bilanțul de încheiere, comparându-l cu registrele principale și auxiliare dimpreună cu socotelile finale, l'am aflat corespunzător. Ne-am vădit și în ceea ce privește existența valorilor cambiale, obligațiuni și hârtii de valoare, cari formează activa institutului.

Suntem de acord cu propunerea direcțiunii referitoare la împărțirea profitului curat, și Vă rugăm a ne da și nouă absoluteriu.

Inspecțiunea :

B. Muntean, președinte

I. Petrovici,

I. Stoian,

Dr. M. Groșan,

G. Jian,

N. Bălaș,

I. Călin.